

(Christelijke) Systemische waarden in de agrarische sector

Amersfoort

Platform Christen Mediators

18-11-2022

© Dorine Zwaan

Sheets en foto's gebruiken onder bronvermelding

Foto: © Pieter Leeftang

1

Agenda

- Wat is kijken vanuit systemisch perspectief?
- Interactief: Hoe verhouden Christelijke systemische waarden zich t.o.v. dit systemisch perspectief
- Systemisch werk in de praktijk: een mini-opstelling

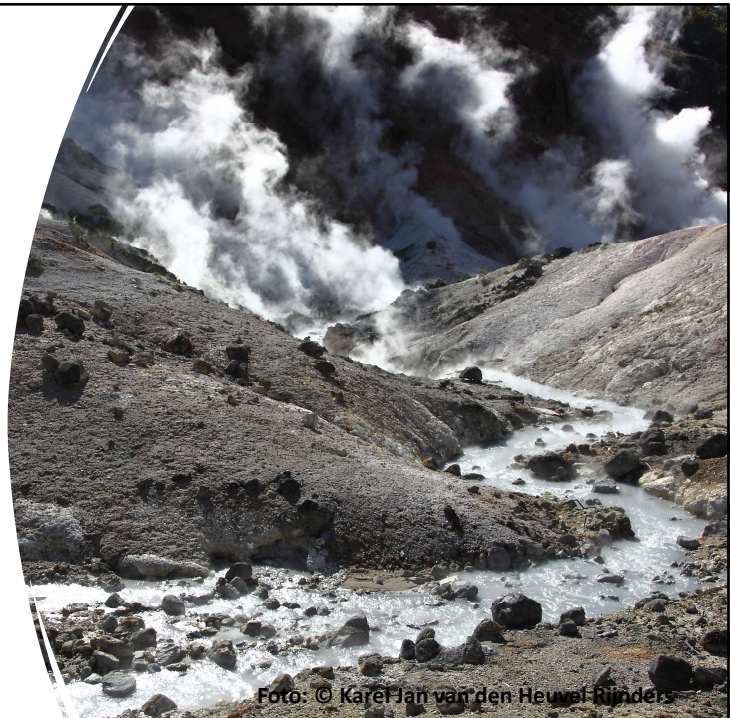

Foto: © Karel Jan van den Heuvel Rijnders

2

Wat zie je?

In het dagelijks leven:

Gedrag: overlevingsmechanisme

Waar kijk ik naar:

Wat er echt leeft in
iemand/organisatie

3

Fenomenologisch waarnemen

Uitzoomen en in groter geheel bekijken

- Kijken naar de ander(en), houding, ademhaling, handen, voeten, kijkrichting, spierspanning etc.)
- Wat hoor ik: wat wordt er gezegd, in welke toon, met welk stemgeluid?
- Wat ervaar ik in mijn eigen lijf (adem, spierspanning, lading, beelden, etc.)
- Bij welke systemen hoor ik? Welke spelen mee?
- Alles wat gebeurt heeft een functie. Maar het is niet allemaal in absolute waarheid (soms worden dingen uitvergroot, kleiner gehouden).
- Gelijkwaardigheid en zelfreflectief: "ik acht jou en ik acht mij, ik acht dat wat jouw leidt, ik acht dat wat mij leidt. Ik acht jouw lot en ik acht mijn lot"

4

Systemisch werken

De 3 “Gewetens” of “Overlevingsmechanismen”

PERSOONLIJK-GEWETEN; BEWUST;
INDIVIDU/FAMILIE OF GROEP

SYSTEEM-GEWETEN; ONBEWUST; HET
SYSTEEM ALS GEHEEL

EVOLUTIONAIR-GEWETEN; VOELBAAR;
DE AANSTORMENDE TOEKOMST

5

1. Persoonlijk- geweten

zorgt voor overleven van
het individu of de groep

1. Wat wil ik van het leven ?
 - a) Plannen, wensen, ambities
 - b) Wat zijn mijn/onze Leidende principes of kernwaarden.
2. Werkt als een soort van zintuig, waarbij je je bewust van bent van de drie principes.
 - a) Erbij horen/binding: (uit zich vaak in schuld en onschuld)
 - b) Ordening (uit zich vaak in angst en straf)
 - c) Geven en nemen (voelt als een verplichting als het niet in balans is)
3. Ontwikkeling:
 - a) Als ik in één systeem een sterke plek inneem, hoor ik er in een ander minder bij.
 - b) Bereid zijn risico te nemen “Nee” te zeggen en ergens niet meer bij te horen en “Ja” tegen iets nieuws.

BEWUST

6

2. Systeem- geweten

Zorgt voor voortleven
van de "kudde" als
geheel

1. Het systeem als geheel, streeft "heelheid" na. Wil behouden en in stand houden. Wil stabiliteit, continuïteit en voorspelbaarheid.
2. In een systeem zijn er **onbewuste** krachten zoals bijv.:
 - a) Patronen; gedragen zich alsof ze een "wil" hebben.
 - b) "Verborgen" systeemzinnen: Voorbeeld: "Nooit meer honger"
Politie: "Wij zorgen voor uw veiligheid." Adviseur: "Ik weet wat goed is voor jou".
 - c) Onbewuste beloftes; "ik moet....": Landbouw: "" Wij geven dit bedrijf door.
 - d) Trauma's-> Brand, MKZ, bedrijfsongeval, etc.
 - e) Wat je uitsluit, komt via een omweg weer terug. Het systeem wil immers insluiten.

7

3. Evolutionair- geweten

Zorgt voor ontwikkeling
en einde/ ontwrichting
van samenlevingen in
hun geheel

*Het eenheidsgeweten zorgt voor overleven van het individu
in een groep.*

*Het systeemgeweten zorgt voor het overleven van het hele
systeem.*

*Het evolutionair geweten is in dienst van grotere
levenskrachten.*

1. Bestemming en eindigheid.
2. Aanstormende kracht: in staat om bestaande systemen (definitief) te ontwrichten/veranderen).
3. Voelbare verandering op komst
4. Zichtbaar in: grote thema's; oorlog-vrede, natuurrampen, technologische ontwikkeling, vluchtelingenstromen, klimaat

8

Drie principes

1. Erbij horen, binding, insluiten en uitsluiten
 - a) Wie zijn we?
 - b) Wat zijn onze kernwaarden?
2. Uitwisseling, balans
 - a) Is er balans tussen geven en nemen?
3. Ordening, volgorde

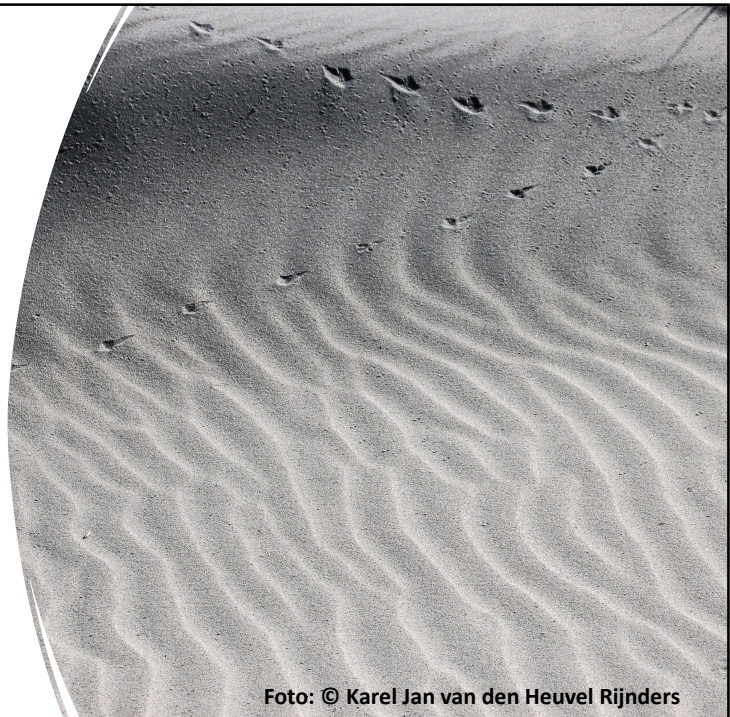

Foto: © Karel Jan van den Heuvel Rijnders

9

Oefening

Het verschil tussen jij als Persoon en jij in je Functie.

Hiervoor maak je 4-tallen.
Zoek een plekje binnen of buiten de ruimte.

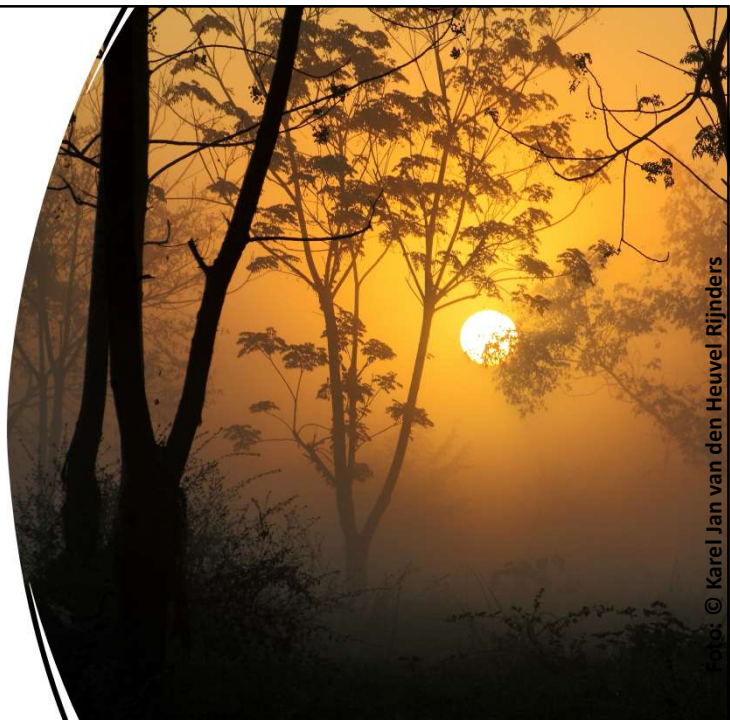

Foto: © Karel Jan van den Heuvel Rijnders

10

Feedback - ervaringen - vragen

- Heb je nog vragen?
- Opmerkingen?

11

Achtergrond informatie

- Via de site van uitgeverij Het Noorderlicht is veel informatie te vinden over opleidingsinstituten, cursussen en naslagwerken.
- <https://hetnoorderlicht.com/instituut/>
- Mogelijke leertrajecten:
 - Bert Hellinger instituut: www.hellingerinstituut.nl
 - Instituut Voor Systemisch Werk (IVSW): www.ivsw.nl
 - Voetstappen in het veld: www.voetstappeninhetveld.nl
- Foto's: Fotogroep Deventer, dank aan: Peter Westerhof, Karel Jan van den Heuvel Rijnders en Pieter Leeflang

12

Oefeningen voor thuis

Teken je eigen system(en).

Waar hoor jij bij?

Zijn er systemen die botsen?

13

Oefeningen voor thuis

Ga eens na in je leven waar je voelde,
dat je aan de grens kwam van het wel
of niet bij een groep horen?

Wat dreef je naar de grens?

Wat heb je gedaan?

Kun je het nu nog voelen?

14

Oefeningen voor thuis

Wat ervaar/voel jij in je lijf als je naar de huidige plek van de land- en tuinbouw kijkt.

Wat heeft zijn bestemming bereikt?

Wat is eindig?

Waar zie je perspectief?